

A 181. sorszámú Pénztárkezelő és valutapénztáros megnevezésű részszakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A részszakképesítés azonosító száma: 51 343 03
- 1.2. Részszakképesítés megnevezése: Pénztárkezelő és valutapénztáros
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: -
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 30-50

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
- 2.1.1. Iskolai előképzettség érettségi végzettség
- 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –
- 2.2. Szakmai előképzettség:–
- 2.3. Előírt gyakorlat:–
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: –
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: –
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 50 %
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 50 %
- 2.8. Szintvizsga:–

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A részszakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör(ök), foglalkozás(ok)

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A részszakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2.	3612	Pénzügyintézet	Banki és pénzforgalmi ügyintéző
3.1.3.			Értéktárkezelő (banki) Értéktáros (banki)
3.1.4.			Valutapénztáros
3.1.5.			Pénzfeldolgozó
3.1.6.	4211	Banki pénztáros	Valutapénztáros
3.1.7.			Valutaváltó
3.1.8.			Bankpénztáros

- 3.2. A részszakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A pénztárkezelő és valutapénztáros a pénzforgalmi és pénzváltási tevékenységet végző hitelintézeti, illetve a pénzváltó közvetítő szakmában tevékenykedik. A vonatkozó jogszabályoknak és a belső eljárásrendnek megfelelően önállóan valutaváltással kapcsolatos feladatokat végez, ellátja a pénzváltással kapcsolatos ügyintézői és pénztári, pénzkezelői, értéktárosi feladatokat. Közreműködik a készpénzforgalom lebonyolításában, elszámolásában. A hazai és külföldi fizetőeszközök vonatkozásában bankjegyfelismerést, forgalomképességet és valódiságot tekintetében bankjegyzvizsgálatot végez. A valutapénztáros a specifikált

okmányismerete alapján ügyfél-átvilágítást és személyazonosság vizsgálatot végez. Felelősségi körébe tartozik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása ellen hatékonyan fellépni, melynek révén hozzájárul a pénzváltó és a pénzügyi intézmények prudens működéséhez.

A részsakképesítéssel rendelkező képes:

- a valuta és csekk beváltását, eladását, konverzióját elvégezni
- árfolyamot, jutalékot alkalmazni
- az árfolyamok meghatározásában, meghirdetésében közreműködni
- a természetes személy, vállalkozás, szervezet okmányai alapján devizajogi státuszt megállapítani
- az ügyfél okmányait felismerni, azok alapján személyazonosítást végrehajtani
- a különféle okmányok hatályosságát, érvényességét megállapítani
- ügyfél-átvilágítási intézkedést végrehajtani
- az egyszerűsített és fokozott ügyfél-átvilágítást megkülönböztetni
- a különféle ügyfél-nyilatkozatok kitöltésében az ügyfélnek segítséget nyújtani
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása gyanúját felismerni
- a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása gyanúja felmerülésekor bejelentést tenni
- a bejelentéshez alkalmazandó számítógépes programot használni
- a különféle pénznemeket és csekk típusokat felismerni, megkülönböztetni
- a forint és valuta forgalomképességét és valódiságát megvizsgálni
- a csekk érvényességét, valódiságát megállapítani
- a hamisgyanús forintot, valutát, csekket felismerni
- a hamisgyanús fizetőeszközök bevonásával kapcsolatos feladatokat végrehajtani
- a forgalomképtelen bankjegy, érme kezelésével kapcsolatos feladatokat ellátni
- a pénzváltási műveletet és készletmozgást bizonylatolni
- a pénzváltási bizonylaton, az azonosító adatbázisban ügyféladatokat rögzíteni
- a pénztárkezeléssel kapcsolatos feladatokat ellátni
- értéktári teendőket elvégezni
- a szükséges napi készletállomány megállapításában közreműködni
- pénztárnaplót, értéktári nyilvántartást vezetni
- a pénzváltó- és nyilvántartó számítógépes programokat használni
- papíralapú vagy digitális valuta- és csekk-tájékoztatót, UV-lámpát, nagyítót használni
- munkaköréhez kapcsolódóan iratkezelést végezni
- munkaköréhez kapcsolódóan az ügyfelet tájékoztatni

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés-ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.3.	54 343 01	Pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás)	szakképesítés

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A részsakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10146-12	Speciális ügyintézői feladatok ellátása
4.4.	10139-12	Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolarendszeren kívüli szakképzésben: az 5.2. pontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele.

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A részsakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10146-12	Speciális ügyintézői feladatok ellátása	írásbeli
5.2.4.	10139-12	Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése	írásbeli

A modulzáró vizsga csak akkor eredményes, ha valamennyi követelménymodulhoz rendelt modulzáró vizsgatevékenységet a jelölt külön-külön legalább 80%-os szinten teljesíti.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat

A vizsgafeladat ismertetése:

A gyakorlati tételsorból a vizsgázó véletlenszerűen húz és szituációs feladaton keresztül a szakmai követelményeknek megfelelően forint és külföldi bankjegy felismerést végez, megállapítja azok valóságát és forgalomképességét, számot ad a hamisgyanús fizetőeszközök kezelésével kapcsolatos teendőkről.

A gyakorlati vizsgatevékenység lebonyolítása a szakképesítésért felelős miniszter által kiadott és honlapján közzétett Útmutató alapján történik.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (ebből felkészülési idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 25%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat

A vizsgafeladat ismertetése: Speciális ügyintézői feladatokat, valamint a bankjegyfelismerést, bankjegyvizsgálatot 50% - 50%-ban tartalmazza.

Az írásbeli vizsgatevékenység a szakképesítésért felelős miniszter által kiadott és a honlapján közzétett Útmutató alapján kerül lebonyolításra.

Speciális ügyintézői feladatok: a pénzváltási tevékenység alapfogalmainak (pénzváltás, hitelintézet, pénzváltó közvetítő, fizetőeszközök, valuta, deviza, devizabelföldi, devizakülföldi) értelmezése. Ügyintézői feladatok (pénzforgalom lebonyolításának módozatai, pénz- és értékkezelés) eljárási szabályai. Speciális ügyintézői feladatok (valuta-és csekkváltás szabályai, a pénzmossás és terrorizmus finanszírozásának megelőzésével kapcsolatos intézkedések, specifikált okmányismeret, belső szabályozási mechanizmus, bizonylatolás, fogyasztói bejelentések kezelése) értelmezése, eljárási szabályok alkalmazása, alapvető esetmegoldások és számítási feladatok, 25 kérdésből álló feleletválasztós írásbeli feladatlap alapján.

Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat: A hazai és külföldi bankjegyismeret (érvényesség, valóságellenőrzési ismérvek), a bankjegypapírban és nyomtatásban alkalmazott biztonsági eljárások bemutatása, 25 kérdésből álló feleletválasztós írásbeli feladatlap alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 60 perc (30 perc + 30 perc)

A vizsgafeladat aránya: 50%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Speciális ügyintézői feladatok

A vizsgafeladat ismertetése: A hitelintézeti pénzváltó és a pénzváltó közvetítő jogszerű működésének, működési feltételeinek sajátosságait; a pénzváltási műveleteket; az ügyfél-kiszolgálás kérdéseit és esetmegoldásait; az

ügyfél-átvilágítás menetét, elemeinek részletes kifejtését; természetes személyek, vállalkozások okmányismertetését; a devizajogi státusz megállapításának esetmegoldásait; a különféle nyilatkozatok kitöltésének eseteit; a hamisgyanús és forgalomképtelen készpénz kezelését; a pénz- és értékezelést; pénzváltás során az adatvédelem, adatkezelés és panaszkezelés sajátosságait; a bizonylatok kitöltését, pénztárnapló elkészítését esetmegoldásokkal tartalmazza.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (ebből felkészülési idő 15 perc)

A vizsgafeladat aránya: 25%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A modulzáró vizsgatevékenységek szervezésére, lebonyolítására és az értékelésre vonatkozó szabályokat a szakképesítésért felelős miniszter a <http://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/ado-es-penzugyekert-felelos-allamtitkarsag/hirek/penzugyi-agazati-szakkepzesi-es-szabalyozott-szakmak> című honlapján közzéteszi.

A modulzáró vizsga vizsgatevékenységének szabályszerűségét a vizsgabizottság egy tagja utólag, de legfeljebb a komplex szakmai vizsga megkezdése előtti 5. napig ellenőrizheti.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenységét és a Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenységét egy vizsganapon kell lebonyolítani.

A vizsgatevékenységek vizsgaidőpontjai tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter honlapján közreadott vizsganaptára az irányadó.

A szakképesítésért felelős miniszter a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 30 nappal a honlapján mindenki által hozzáférhető módon közzéteszi a szóbeli tételeket.

A szakmai vizsgán kizárólag a felelős miniszter honlapján közzétett segédeszközök használhatóak. A részsakképesítéssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv <http://www.munka.hu/> című weblapján is elérhetők a Szak- és felnőttképzés Vizsgák menüpontjában.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

A központi írásbeli vizsgatevékenység csak akkor eredményes, ha a vizsgázó a speciális ügyintézői feladatokat és a bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálathoz kapcsolódó feladatokat külön-külön legalább 80%-os szinten teljesíti.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenysége csak akkor kezdhető meg, ha a Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat vizsgafeladat írásbeli vizsgatevékenysége során a vizsgázó a speciális ügyintézői feladatrészben (vonatkozó 25 kérdéses rész) legalább 80 %-os teljesítményt ért el.

A Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenysége csak akkor kezdhető meg, ha a Speciális ügyintézői feladatok, bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat vizsgafeladat írásbeli vizsgatevékenysége során a vizsgázó a bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat feladatrészben (vonatkozó 25 kérdéses rész) legalább 80 %-os teljesítményt ért el.

A Speciális ügyintézői feladatok szóbeli vizsgatevékenysége akkor eredményes, ha a szóbeli vizsgatevékenység során a vizsgázó legalább 80 %-os teljesítményt ért el.

A Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat gyakorlati vizsgatevékenysége csak akkor eredményes, ha a gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgázó legalább 80 %-os teljesítményt ért el.

A komplex szakmai vizsga egyes vizsgatevékenységeinek érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

95–100%	jeles (5)
90–94%	jó (4)
85–89%	közepes (3)
80–84%	elégséges (2)
0-79 %	elégtelen (1)

Amennyiben minden vizsgatevékenység eredményes, úgy a komplex szakmai vizsga osztályzatát a vizsgatevékenységenként elért érdemjegyek vizsgafeladat arányával súlyozott átlaga alapján két tizedesre kerekítve az általános szabályok szerint (0,50-től felfelé) kell meghatározni.

Sikertelen a komplex szakmai vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységének érdemjegye elégtelen (1). Javítóvizsgát abból a vizsgatevékenységből kell tenni, amelyből a vizsgázó teljesítményét elégtelenre (1) minősítette a vizsgabizottság.

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	UV-lámpa
6.3.	Nagyító
6.4.	Mintaszabályzatok
6.5.	Bizonylatok, formanyomtatványok

7. EGYEBEK

7.1. A modulzáró vizsga kötelező tartalmi elemei:

A vizsgára bocsátás feltételeként meghatározott 10146-12 Speciális ügyintézői feladatok ellátása és a 10139-12 Bankjegyfelismerés, bankjegyvizsgálat végzése szakmai követelménymodulokhoz rendelt írásbeli modulzáró vizsgafeladatait a szakmai követelményekkel összhangban a szakmai képzést folytató intézmény állítja össze.

7.2. A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:

Magyar Nemzeti Bank

Az állami szakképzési és felnőttképzési szerv a vizsgabizottság egy tagját csak az MNB javaslata alapján bizhatja meg.

A szakmai vizsgabizottság munkáját segítő szakértői feladatok ellátására csak a pénzváltás szakmai felügyeletét korábban és jelenleg ellátó hatóság (MNB, PSZÁF), vagy intézmény engedélyezéssel, ellenőrzéssel foglalkozó volt, vagy jelenlegi szakértő munkatársa jogosult.